

Jak se učit jazyky

Tento průvodce byl vypracován společně Radou Evropy a Evropskou unií pro Evropský rok jazyků 2001.

Úspěch Evropského roku jazyků vedl Radu Evropy k tomu, že vyhlásila Evropský den jazyků, který se bude každoročně slavit dne 26. září.

www.coe.int/edl

Oslavy Evropského dne jazyků koordinuje Rada Evropy

Odbor jazykové politiky

DG IV – Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex

decs-lang@coe.int

www.coe.int/lang

Evroské centrum pro moderní jazyky (ECMJ)

Nikolaiplatz 4 - A – 8020 Graz

information@ecml.at

www.ecml.at

Vytvoření textu koordinovala Rada Evropy v roce 2001. Autorsky se na něm podíleli Frank Heyworth, Tony Fitzpatrick, Marie-José Gremmo, Irena Mašková, Laura Muresan, Ulla Nissen and Georges Papadopoulos.

Tento průvodce obsahuje několik rad, jak se cizí jazyky úspěšně učit

UČIT SE JAZYKY VYŽADUJE ÚSILÍ, ALE KAŽDÝ TO DOKÁŽE A STOJÍ TO URČITĚ ZA TO.

Jsem rád, když mohu svým hostům na uvítanou říci pár slov v jejich jazyce.

I když řeknete jen pár slov, dostane se vám vřelejšího přijetí při soukromých i služebních cestách.

A když vytrváte, budou se před vámi otevírat stále nové dveře, seznámíte se s novými lidmi, novými způsoby myšlení, možná se zlepší i vaše perspektivy v zaměstnání. A získáte pocit, že jste něčeho dosáhli.

A navíc, Evropa je pro učení jazyků báječné místo. Žije v ní blízko sebe tolik jazykových komunit a tolik kultur.

Miliony obyčejných lidí hovoří cizími jazyky. Přesto se spousta lidí domnívá, že právě oni to nezvládnou.

Byl fantastický! Chtěla sem si s ním psát v portugalštině, proto jsem se začala učit....

“

“NIKDY JSEM NEMĚL MOŽNOST UČIT SE JAZYKY A TEĎ UŽ JSEM NA TO MOC STARÝ”

Na učení nejste nikdy příliš staří. Často se říká, že pouze děti se mohou naučit jazyky rychle. Není to pravda. I dospělí baví učit se a jsou velmi úspěšní.

“BUDE TRVAT LÉTA, NEŽ SE NAUČÍM VŠECHNA SLOVÍČKA A GRAMATIKU”

Není třeba se naučit všechno – v cizím jazyce se můžete začít dorozumívat i při velmi omezené znalosti a zdokonalovat se postupně.

“VE ŠKOLE MNĚ JAZYKY VŮBEC NEŠLY”

Mnoho lidí, kteří v jazycích neprospívali dobře ve škole, se naučí jazyky později. Moderní metody jsou zábavné, a pomáhají vám komunikovat a nacházet v používání jazyka potěšení.

“JE MI TRAPNĚ, KDYŽ DĚLÁM SPOUSTU CHYB”

To opravdu není třeba. Dělat chyby je normální, prostě to patří ke studiu jazyků a vaši partneři s tím počítají, takže si nedělejte starosti a zkuste to.

“V DNEŠNÍ DOBĚ ČLOVĚK VYSTAČÍ S ANGLIČTINOU”

Angličtina je užitečná, ale nestačí. Situacím a lidem kolem sebe porozumíte mnohé lépe, když budete trochu znát jejich jazyk.

”

“Nevím, kde začít”
V následující části vám dáme pár dobrých rad.

ROZMYSLÉTE SI, ČEHO BYSTE CHTĚLI DOSÁHNOUT

- Učit se pro osobní uspokojení?
- Pochopit odlišnou kulturu?
- Komunikovat v zaměstnání (po telefonu, na schůzích, při přijímání návštěv)?
- Najít lepší zaměstnání?
- Hovořit s přáteli nebo členy rodiny?
- Domluvit se při krátké návštěvě v zahraničí?
- Číst noviny?
- Používat Internet?

Než začnete

Mějte na paměti, že učit se cizí jazyk znamená také učit se jinak myslet a dělat některé věci jinak.

Rád surfuji na Internetu.
Umím španělsky i anglicky,
a tak mám přístup k
mnohem většímu počtu
informací.

NAPLÁNUJTE SI UČENÍ TAK, ABY VÁM VYHOVOVALO A DOBŘE ZAPADLO DO VAŠEHO DENNÍHO REŽIMU. PAK VÁM TO PŮJDE LÉPE.

Zeptejte se sami sebe:

- Kolik času můžete studiu věnovat každý týden?
- Může mít vaše studium pravidelný časový rozvrh?
- Jaké vybavení máte k dispozici – kazetový magnetofon, počítač, video atd.?
- Kde budete získávat výukový materiál – v knihovnách, prodejnách učebnic, ve stáncích, které prodávají cizojazyčné časopisy a noviny, na stránkách Internetu, ze satelitní televize..?

JAK A KDE SE CHCETE UČIT?

• Rychle a intenzivně	NEBO po delší časový úsek
• S přáteli/ve skupině	NEBO individuálně
• Jako samouci či dálkově	NEBO formou výuky s učitelem
• V práci	NEBO doma
• Ve své zemi	NEBO v zahraničí

A JAKÉ METODY A MATERIÁLY BY VÁM VYHOVOVALY? NAPŘÍKLAD:

- Konverzační hodiny s rodilým mluvčím
- Poslech nahrávek během cestování
- Práce s učebnicí
- Četba novin a časopisů
- Používání Internetu
- Používání CD ROMů
- Sledování videoprogramů
- Důraz na mluvení
- Důraz na gramatická cvičení

Pokud již máte nějakou zkušenost se studiem jazyků, přemýšlejte o tom, které aktivity vám nejlépe vyhovují. To vám pomůže vybrat si takový kurs nebo učebnici, která bude vašim potřebám odpovídat..

Zvolte si způsob učení

Je mnoho rozličných způsobů učení. Každý z nich má různé výhody a nevýhody a volba těch, která vám budou vyhovovat se může v různých obdobích lišit.

Studium probíhá ve vaší zemi

Ve skupině

Lekce jednou nebo dvakrát týdně poblíž vašeho bydliště nebo pracoviště vyhovují mnohým (i když samozřejmě ne každému):

- Učení ve skupině může být zábavné.
- Dobrý učitel vám poskytne spoustu možností k procvičování jazyka.
- Můžete najít partnery ke studiu i mimo čas výuky.
- Většinou je časový rozvrh pevně daný (třebaže je často možné volit mezi kurzy v polední dobu, večer, o víkendech apod.).

Pokud potřebujete, můžete také zvolit intenzivní a specializované kurzy

Individuálně

Kurzy pro samouky, kurzy v rozhlasu a televizi:

- obsah a tempo jsou přizpůsobeny vašim vlastním potřebám a cílům,
- časový rozvrh není pevný, studujete, jak a kdy můžete,
- jste na učení sami a musíte sami sebe motivovat.

Některé kurzy určené pro samostudium poskytují rovněž možnost konzultací s učitelem formou osobní kontaktu nebo dálkově.

Letos na jaře jsme chodili na kurs řečtiny. Díky tomu jsme z dovolené měli mnohem víc.

Studium probíhá v zahraničí

Jazykový kurz v zahraničí:

- je zpravidla intenzivní, takže se v krátké době naučíte hodně,
- má výhodu, že jste jazykem a kulturou obklopeni,
- nabízí kontakt s místními obyvateli a jejich způsobem života,
- může být drahý a
- může být obtížné, najít si na něj čas.

V zahraničí se můžete učit také během dovolené nebo v rámci pracovního pobytu.

Virtuální studium jazyků

Dnes je stále více příležitostí využívat Internet k navazování kontaktů s lidmi z celého světa.

Slovensko je hned vedle. Jezdíme tam mnohem častěji od té doby, co trochu rozumíme slovensky

Výběr kurzů

Adresy a podrobnosti o soukromých jazykových školách bývají uvedeny v telefonním seznamu.

Jsou ale další možnosti, někdy i levnější. Ve většině měst jsou instituce vzdělávající dospělé, které nabízejí jazykové kurzy. Některé školy a univerzity poskytují místním občanům kurzy probíhající až několik hodin týdně. Úřady místní správy – je třeba se informovat na obecním úřadě – a obchodní komory často bud samy pořádají kurzy nebo mají přehled o tom, kdo je pořádá. Informace lze rovněž získat ve veřejných knihovnách. Také ministerstva vám mohou pomoci a poskytnout podrobnosti o profesionálních organizacích, které vám poradí.

Vyzkoušet můžete i Internet. při hledání použijte klíčový výraz, jako např. "jazykové kurzy" a jméno místa, kde žijete. Internet bývá obvykle levně dostupný v internetových kavárnách.

Pro ty z vás, kteří nebydlíte v blízkosti žádné dobré jazykové školy, nebo dáváte přednost samostudiu, je zde možnost dálkového studia, kterou zpravidla nabízejí regionální vzdělávací instituce pro dospělé, univerzity, případně další poskytovatelé. Většina velkých knihkupectví nabízí řadu kurzů určených pro samostudium..

Děti začaly ve škole s francouzštinou. Chodíme také do kurzu, abychom jim mohly pomáhat s domácími úkoly.

Naše firma získala opravdu velký kontrakt. Při navazování prvních kontaktů nám hodně pomohlo, že naše sekretářka umí rusky.

Výběr dobrého kurzu

PÁR DOBRÝCH RAD, KTERÉ VÁM POMOHOU POMOCI SI SPRÁVNĚ VYBRAT:

- Vždy požádejte o možnost prohlédnout si školu. Pokud jde o školu v zahraničí, snažte se alespoň získat co nejvíce informací, např. o ubytování či o aktivitách, které škola nabízí studentům v jejich volném čase.
- Dává škola jasné informace o programu, počtu lidí ve skupině, úrovni, do které budete zařazeni?
- Mají učitelé příslušnou kvalifikaci?
- Je škola dobře vybavena technikou a výukovým materiálem?
- Jde o školu akreditovanou nějakou uznávanou institucí? Jsou v ní pravidelně prováděny inspekce, např. ministerstvem školství nebo nějakým nezávislým profesním sdružením?
- Může škola poskytnout reference od spokojených studentů?
- Může vás připravit ke zkouškám, pokud je chcete konat?

Když už jste začali

Učit se jazyk je zábava, ale pokud chcete uspět, musíte mít motivaci. Čím budete aktivnější, tím větší úspěch se dostaví.

Pokud vás přepadne pocit marnosti a vypadá to, že se necháte odradit – což někdy potká většinu lidí – nevzdávejte to. Promluvte si s učitelem nebo s někým, s kým se učíte. A dopřejte si přestávku. To vám pomůže začít znovu a s novou energií.

Praktické tipy

- Nesnažte se naučit se všechno najednou. Stanovte si jasné a realistické cíle a postupujte vlastním tempem.
- Buďte otevření novým způsobům učení – nové metody a nové technologie vám mohou pomoci.
- Využijte každé příležitosti ke komunikaci v daném jazyce.
- Nebojte se dělat chyby. Postupně můžete jejich počet snížit. Záleží především na tom, zda se vám daří myšlenky vyjádřit.
- Opakujte si probrané učivo a pravidelně hodnotte své pokroky ve studiu.

Čtení a poslech

- Je velmi důležité hodně číst a poslouchat. Čím více budete poslouchat, tím lépe budete mluvit. Čtení vám pomůže lépe se vyjadřovat písemně.
- Čtěte a poslouchejte takové texty, ve kterých je jazyk používán přirozeně (noviny, televize, rozhlas).
- Pamatujte, že na to, abyste pochopili smysl, není třeba rozumět každému slovu.
- Sledujte, jaké děláte pokroky. Vraťte se k věcem, které jste už kdysi dělali. Nezdají se vám snazší?

Učitel vyučuje, ale jen žáci se mohou něco naučit. Za pokroky ve studiu jste odpovědní především vy sami.

Psaní

- Pokuste se najít příležitost k písemné komunikaci – elektronickou poštou, posíláním pohlednic, dopisů apod.
- Čtěte po sobě, co jste napsali. Při psaní máte více času na kontrolu a opravu chyb.

Mluvení

- Procvičujte mluvení co nejvíce (hovořte s kolegy v kurzu, s cizinci, které potkáváte, i sami se sebou!).
- Když jste v zemi, v níž se mluví jazykem, který se učíte, a lidé na vás chtějí mluvit vaší mateřštinou nebo anglicky, vysvětlete jim, že byste raději mluvili jejich jazykem.
- Naučte se nazpaměť výrazy, které potřebujete nejčastěji – při setkání, zdravení, nakupování atd.
- Většinu lidí se nepodaří docílit dokonalého přízvuku v cizím jazyce. To není na závadu, pokud je vám rozumět.

Slovní zásoba

- Slovíčka si snáze zapamatujete, když se je budete učit v tematických skupinách.

Nejlepší metoda je ta, která je pro vás nejúčinnější.